

Lausunto V-S ELY-keskuksen aloitteesta Toijan jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muuttamiseksi

Rakennus- ja ympäristölautakunta 28.09.2022 § 109
4350/11.01.00.01/2021

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Jaana Röytiö, jaana.roytio@salo.fi, 02 778 7801, terveystarkastaja Sami Saari, sami.saari@salo.fi, 02 778 4607

Asia Aluehallintovirasto on pyytänyt lausuntoa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta/hakemuksesta Toijan jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muuttamiseksi. Lausunto on pyydetty 23.9.2022 mennessä. Lausuntoon on saatu lisäaikaa 5.10.2022 saakka. Hakemusasiakirjat ovat nähtävillä AVI:n Vesi- ja ympäristölupien tietopalvelussa <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2201757>.

Asianumero ESAVI/15884/2022

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Liikelaitos Salon Veden Toijan jätevedenpuhdistamon toiminnalle on myönnetty ympäristöluva vuonna 2005. Lupaa on muutettu vuonna 2018, jolloin annettiin määräykset riskien hallinnasta ja toiminnan lopettamisesta (ESAVI/2444/2017, 13.7.2018). Vuonna 2005 annettuja luparajoja ei muutettu, koska Toijan jätevedenpuhdistamon jätevedet oli tarkoitus johtaa siirtoviemärillä Salon keskusjätevedenpuhdistamolle vuosien 2020–2021 aikana. Siirtoviemäriä ei ole toteutettu.

Rehevöityneen Kirkkojärven kannalta tulisi siihen kohdistuvaa kuormitusta vähentää kaikin keinoin. Yhtenä tällaisena keinona on jätevesien pistemäisen kuormituksen johtaminen muualle. Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmassa siirtoviemäröinti Toijasta ja Kiskosta Salon keskusjätevedenpuhdistamolle on esitetty vuosille 2022–2027.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen aloitteen mukaan ympäristölupaa tulee muuttaa muun muassa seuraavasti:

- Ympäristöluva ja lupa jätevesien johtamiseen Kirkkojärveen myönnetään määräajaksi enintään 31.12.2026 saakka.
- Luvan haltijan on laadittava suunnitelma siirtoviemärin rakentamisesta Salon keskuspuhdistamolle. Siirtoviemärin tulee valmistua vuoden 2026 loppuun mennessä.
- Ympäristölupaan on annettava tarpeelliset määräykset luparajojen muuttamisesta, jotta kuormitusta Kirkkojärveen vähennetään jo ennen siirtoviemärin rakentamista. Luparajoja on muutettava vähintään siten, että kiintoaineen sekä fosforin poiston tehokkuutta parannetaan sekä kokonaistypen poiston tehokkuutta parannetaan. Myös BOD:n ja COD:n luparajoja on tarkistettava. Fosforin luparaja on asetettava enintään 0,3 mg/l (puhdistusteho 95 %). Kiintoaineen luparaja on asetettava enintään 20 mg/l (puhdistusteho 95 %).
- Uudet luparajat tulee ottaa käyttöön mahdollisimman pian luvan myöntämisen jälkeen, kuitenkin viimeistään 31.7.2023.
- Mikäli siirtoviemäri ei perustellusta syystä toteudu kyseisessä ajassa ja jätevesien kuormitus Kirkkojärveen jatkuu edelleen vuoden 2026 jälkeen, on puhdistamon toiminnan jatkamiseksi määrättävä hakemaan uutta ympäristölupaa viimeistään 31.12.2025.

Liikelaitos Salon Vesi on vastineessaan katsonut, että siirtoviemäriin rakentaminen ei ole tällä hetkellä kustannustehokas keino Kiskonjoen vesistön kuormituksen vähentämiseen hyötyihin nähden. Toijan-Kiskon viemärintialueelta Salon keskusjätevedenpuhdistamolle tuleva lisäkuormitus olisi huomattava laitoksen nykyiseen kapasiteettiin nähden. Kuormituksen määrään vaikuttaa varsinaisen jäteveden määrän lisäksi verkostoon päätyvän sade- ja huleveden suuri määrä. Salon keskusjätevedenpuhdistamo on vanha ja liikelaitos Salon Vedellä on tarve kokonaan uudelle keskusjätevedenpuhdistamolle. Nykyinen lupa tulee pitää voimassa. Puhdistamon toimintaa voidaan tarvittaessa tehostaa nykyisestä sekä hulevesien päätymistä puhdistamolle vähentää omana toimenpiteenään. Liikelaitos Salon Vesi on katsonut, että Toijan jätevedenpuhdistamon voimassa olevien ympäristölupien muuttaminen ELY:n aloitteen mukaisesti ei ole ympäristönsuojelulain (527/2014) 89 § nojalla perusteltua.

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen aloite ympäristöluvan lupamääräysten muuttamiseksi on perusteltu ja aiheellinen. Nykyiset lupaehdot perustuvat siihen, että siirtoviemäri olisi toteutunut esitetystä aikataulusta.

Lupaehtojen tulee vastata nykyisin jätevedenpuhdistamoille annettuja lupamääräyksiä. Lupamääräyksiä tulee vesistötarkkailun osalta täydentää siten, että se kuvastaa puhdistamon vaikutuksia jätevesien purkupisteen läheisyydessä Uitmuksenlahdella.

Siirtoviemäriin rakentamisen selvittämiseksi ja sen mahdolliselle toteutukselle tulee asettaa määräaika aloitteen mukaisesti. Salon jätevedenpuhdistamon prosessiselvitys -raportin mukaan Kisko-Toija siirtoviemäriin tuoma kuormituslisäys keskusjäteveden puhdistamolle on 1-2 %. Vaikka puhdistamo tarvitsee saneerausta, siirtoviemäriin aiheuttamaa kuormituslisäystä ei voi pitää merkittävänä. Salon kaupungin tulee varata vesihuoltolaitokselle riittävät resurssit vesihuollon ylläpitoon, kehittämiseen ja parantamiseen.

Kiskon Kirkkojärvi kuuluu Kiskonjoen-Perniönjoen vesistöalueeseen, joka on valittu maa- ja metsätalousministeriön asettaman suojeluvesityöryhmän mietinnössä (Komiteamietintö 1977), ympäristöministeriön asettaman vesistöjen erityissuojelutyöryhmän mietinnössä (1992) ja pohjoismaisen ministeriöneuvoston raportissa (1990) erityissuojelua kaipaavaksi vesistöksi. Kiskonjoen vesistö on suojeltu myös koskiensuojelulaila. Kiskon Kirkkojärvi, johon käsitellyt jätevedet johdetaan, on ekologiselta tilaltaan välttävissä kunnossa. Vaikka puhdistamon osuus Kirkkojärven kokonaiskuormituksesta on pieni, kyseessä on pistekuormittaja. Vesienhoidon toimenpideohjelmassa yhdyskuntien jätevesikuormituksen on arvioitu olevan merkittävä vesientilaan vaikuttava paine kahdessa järvestä Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella. Näistä toinen on Kiskon Kirkkojärvi.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan voimassa olevan ympäristöluvan mukainen toiminta ei aiheuta haittaa elinympäristön terveellisyydelle. Ympäristöterveydenhuoltoon ei ole tullut yhteydenottoja, joiden mukaan nykyinen toiminta aiheuttaisi väestölle tai yksilöille kohtuutonta haju-, hygienia-, melu- tai pölyhaittaa, tai pilaantumisvaaraa pinta- tai pohjavedelle. Jätevedenpuhdistamon läheisyydessä ei ole yleistä uimarantaa. Uimaveden laatua ei valvota terveydensuojeluviranomaisen toimesta Kirkkojärven alueella. Ympäristöterveydenhuolto puoltaa ympäristöluvan muuttamista edellyttäen, että jäteveden viemärintä,

johtaminen ja puhdistus tehdään niin, ettei toiminnasta aiheudu terveydensuojelulain tarkoittamaa terveyshaittaa.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle valmistelun mukaisen lausunnon Toijan jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muuttamisesta. Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.
Päätös	Merkittiin, että jäsen Ralf Hellsberg ilmoitti olevansa jäävi asian käsittelyssä (yhteisöjäävi). Hellsberg poistui kokouksesta klo 19.14. Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen. Pöytäkirja tarkastettiin tämän asia heti kokouksessa. Hellsberg saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.15.
Tiedoksianto	Etelä-Suomen aluehallintovirasto